

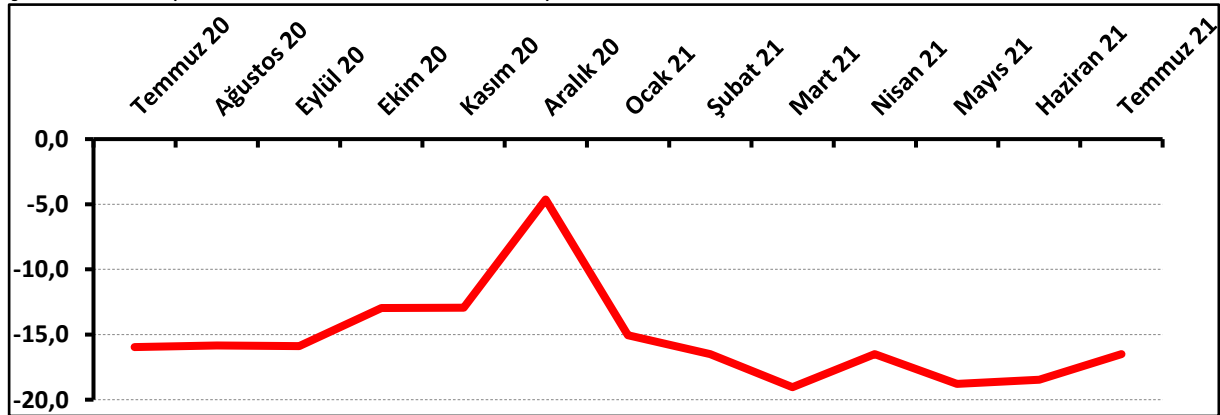
PERAKENDE GÜVENİNİN TEMMUZ AYI ARTIŞI SINIRLI, TOPARLANMA HENÜZ BAŞLAMADI

TEPE, Temmuz 2021’de bir önceki aya göre 2,0 puanlık artış, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 0,5 puanlık azalışla -16,5 puan değerini aldı. TEPE’nin geçen yıla kıyasla sınırlı azalışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki kötüleşme ile mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğuna yönelik değerlendirmelerin artması etkili oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörü Temmuz ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Temmuz ayı perakende güveninde en fazla artış Orta Anadolu Bölgesi’nde görüldü. Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi ile kıyaslandığında azalış görülen iki ülkeden biri oldu.

Perakende güveni geçen aya göre 2 puan artarken, geçen yıla kıyasla sınırlı oranda azaldı

TEPE değeri, Temmuz 2021’de -16,5 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 0,5 puan azalırken, geçen aya göre 2,0 puan arttı. TEPE değerinin yıllık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 3,2 puanlık kötüleşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin üstünde olduğu yönündeki 2,0 puanlık değişim endekse olumsuz yansıdı.

Şekil-1. TEPE (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-20,7	-21,3	-11,6	-17,5	-15,6	-11,9	-19,3	-21,2	-15,4	-16,7	-13,3	-14,1
2020	-12,1	-15,2	-19,1	-30,0	-16,9	-20,8	-16,0	-15,8	-15,9	-13,0	-12,9	-4,6
2021	-15,0	-16,5	-19,0	-16,5	-18,8	-18,5	-16,5					

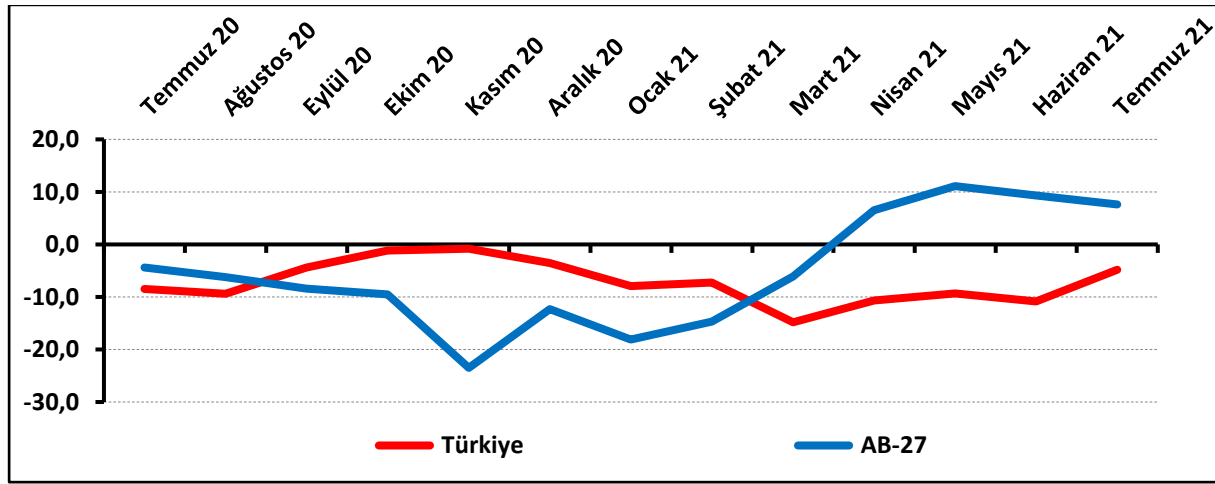
¹ Bültendeki tablo ve grafikler -aksi belirtilmediği sürece- mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentisi arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Temmuz 2021’de -4,8 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 6,1 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 3,7 puan arttı.

Temmuz 2021’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 30,8’i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 37,9’u işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 31,3 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

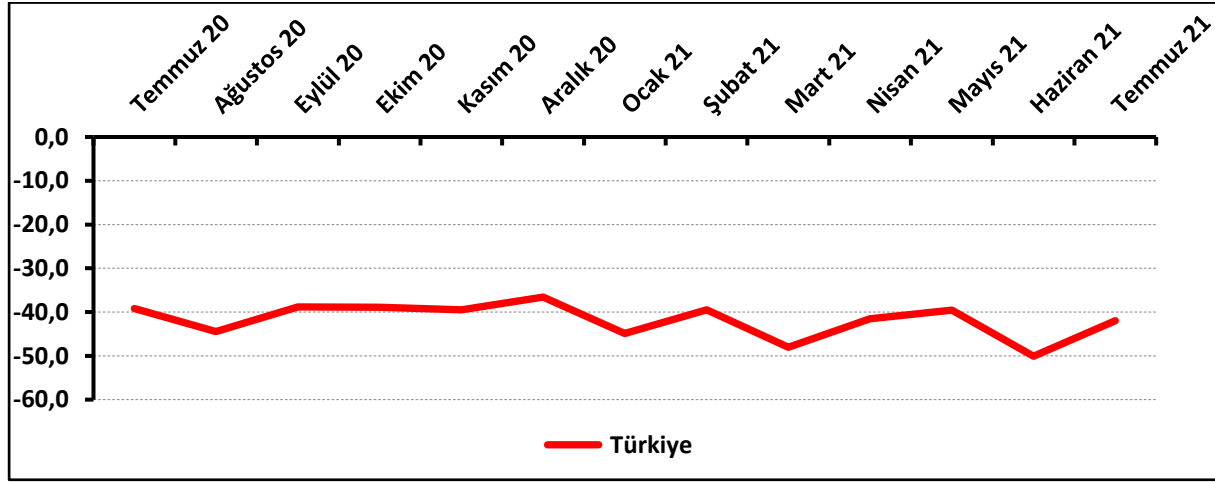
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-19,6	-25,3	-2,9	-10,2	-4,9	-12,1	-23,4	-23,8	-8,9	-8,4	-2,5	-6,4
2020	-1,8	-9,8	-15,8	-39,1	-8,4	-8,9	-8,5	-9,4	-4,4	-1,2	-0,8	-3,5
2021	-7,9	-7,3	-14,8	-10,6	-9,3	-10,9	-4,8					

İşlerin durumuna ilişkin değerlendirmeler geçen yıla kıyasla kötüleşirken, geçen aya kıyasla iyileşti

İşlerin (geçen yılın aynı dönemine göre) durumuna yönelik değerlendirmeler, Temmuz 2021'de -42,0 puan değerini alarak Haziran 2021'e göre 8,1 puan yükselirken, Temmuz 2020'ye göre 2,8 puan azaldı.

Temmuz 2021'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,5'i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 60,5 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 21,1 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

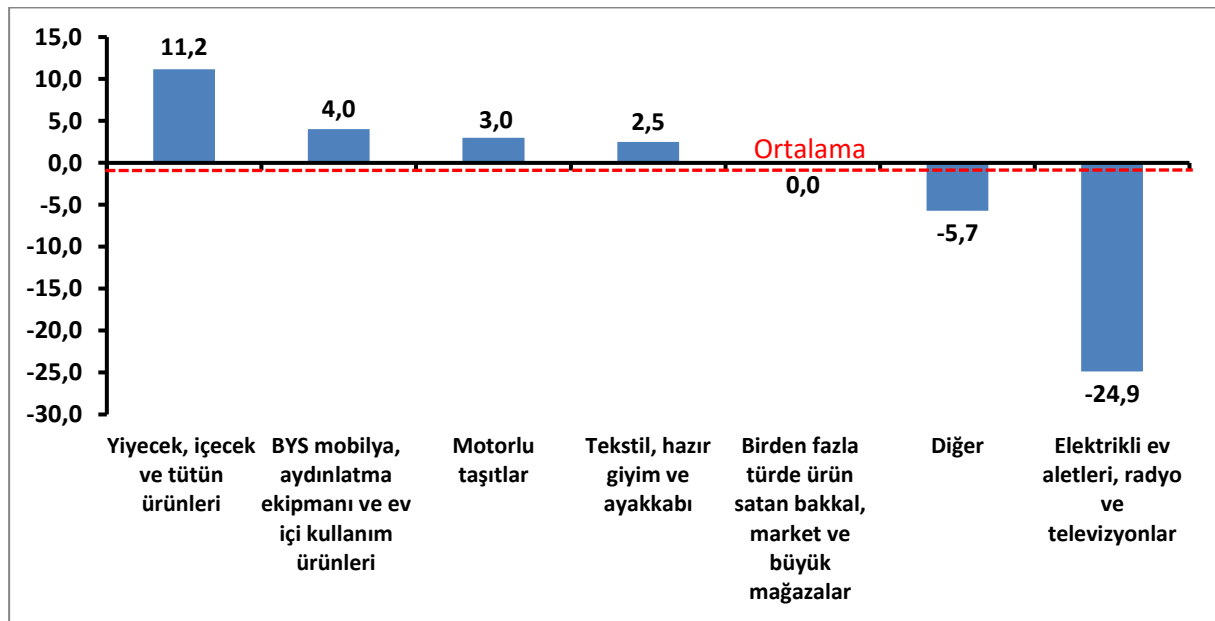
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7	-44,4	-63,5	-39,8	-55,5	-39,2	-44,5	-38,8	-38,9	-39,5	-36,6
2021	-44,9	-39,5	-48,0	-41,6	-39,5	-50,1	-42,0					

Perakende güveni en fazla “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Temmuz 2021’de, geçen yılın aynı dönemine göre “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde artış gerçekleşirken, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde azalış oldu. “Birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektöründe ise değişim olmadı.

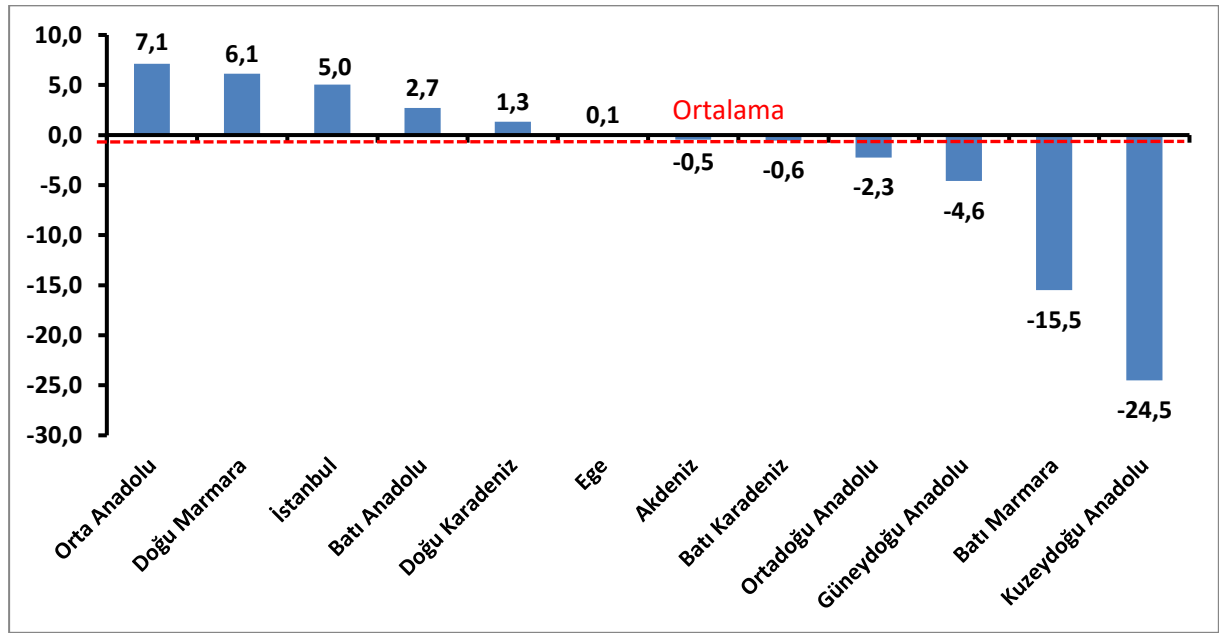
Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Temmuz 2021’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakende güveni en çok Orta Anadolu Bölgesi'nde arttı

Perakende güvenine bölgeler itibarıyla bakıldığında, Temmuz 2021'de, geçen yılın aynı dönemine göre Orta Anadolu, Doğu Marmara, İstanbul, Batı Anadolu, Doğu Karadeniz ve Ege bölgelerinde arttı; Akdeniz, Batı Karadeniz, Ortadoğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Batı Marmara ve Kuzeydoğu Anadolu bölgelerinde ise azaldı. En fazla azalış -24,5 puan ile Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşandı.

Şekil-5. Bölgeler bazında TEPE'nin Temmuz 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri iyileşti

TEPE anketine soru bazında bakıldığında, Temmuz 2021’de, “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Temmuz 2020’ye kıyasla olumsuz yönde değişti. Bir önceki aya kıyasla bakıldığında ise “mevcut stok düzeyi” değerlendirmeleri kötüleşirken, “önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” azaldı ve diğer değerlendirme ile beklentiler iyileşti.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 07/2020	Endeks 06/2021	Endeks 07/2021	Bir önceki aya göre değişim 07/2021	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2021
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-52,1	-59,6	-55,3	4,3	-3,2
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	12,6	15,0	10,6	-4,4	-2,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-20,4	-20,5	-15,1	5,4	5,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-8,5	-10,9	-4,8	6,1	3,7
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	2,1	-2,8	0,9	3,7	-1,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	41,2	38,3	36,4	-1,9	-4,8
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-39,2	-50,1	-42,0	8,1	-2,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	6,5	6,8	8,8	2,0	2,3

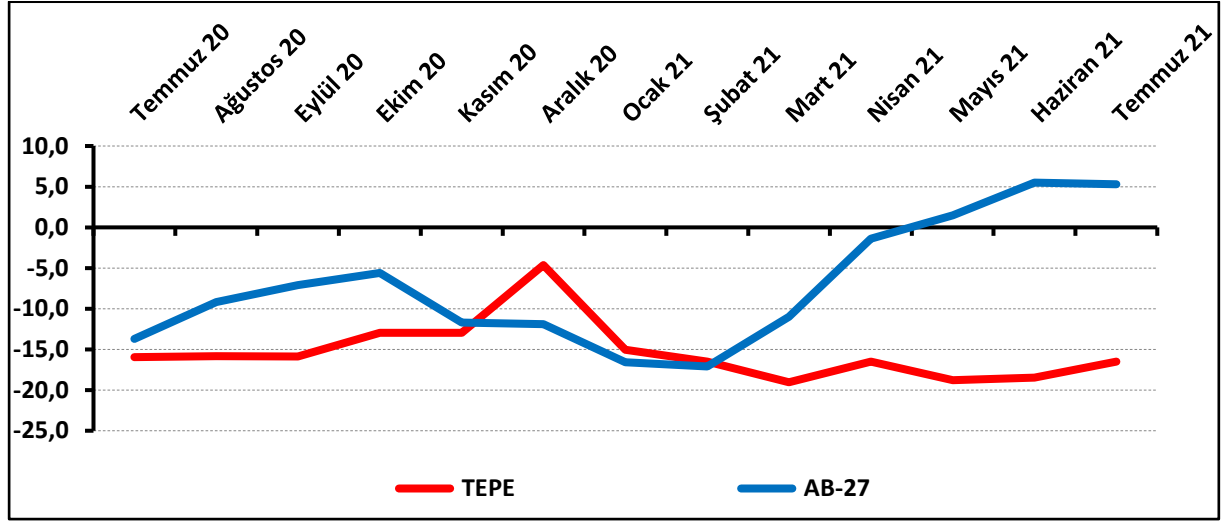
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni geçen yıla göre arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Temmuz 2021'de 5,3 puan değerini aldı. AB-27'de perakende güveni bir önceki aya göre 0,2 puan azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise 19,0 puan arttı ve sene başından beri gözlenen iyileşme eğilimini korudu. TEPE'de ise düşük seviyeler korunurken AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı.

Şekil-6. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-0,5	0,1	1,7	0,2	0,6	1,2	0,6	1,5	1,1	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3	-6,4	-29,1	-28,3	-18,4	-13,7	-9,2	-7,1	-5,6	-11,7	-11,9
2021	-16,6	-17,1	-11,0	-1,4	1,5	5,5	5,3					

Perakende güveninde Türkiye, Temmuz 2021'de AB-27 ve Euro Bölgesi'nin önemli ölçüde gerisinde kaldı

Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi AB-27 ve Euro Bölgesi ülkeleri ile karşılaştırıldığında, Temmuz ayında geçen yıla göre en fazla artış gösteren ülkeler Malta, Karadağ ve Avusturya olurken, bölge ortalamaları AB-27'de 19 puana, Euro Bölgesi'nde ise 19,7 puana ulaştı, Türkiye de endeks değeri azalan iki ülkeden biri oldu. Bir önceki aya göre gelişmeler değerlendirildiğinde, en yüksek artış Yunanistan ve Slovakya'da yaşandı; bölge ortalamaları ise Euro Bölgesi'nde -0,1 puan, AB-27'de ise -0,2 puan oldu. Türkiye'nin AB-27 ve Euro Bölgesi'ne kıyasla olumsuz ayrıştığı görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri** ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2020 ve Haziran 2021'e göre)

Ülkeler	Temmuz 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Haziran 2021'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	41,0	-3,9
Karadağ	40,7	4,5
Avusturya	38,9	-1,8
Hırvatistan	37,4	2,8
Yunanistan	29,1	8,0
Slovakya	28,9	7,6
Belçika	28,7	4,2
Estonya	28,0	6,1
Arnavutluk	27,4	4,5
İspanya	26,4	-3,8
İsveç	25,3	3,4
Makedonya Cumhuriyeti	25,0	4,3
İtalya	24,5	2,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	23,1	-0,2
Romanya	21,7	-1,6
Euro Bölgesi-19	19,7	-0,1
Bulgaristan	19,6	-0,9
Fransa	19,4	-2,4
AB-27	19,0	-0,2
Polonya	17,1	-2,2
Portekiz	15,8	-4,7
Letonya	15,0	0,9
Sırbistan	14,8	1,7
Almanya	14,4	2,1
İrlanda	13,3	-0,9
Litvanya	10,0	-1,1
Macaristan	9,8	0,5
Finlandiya	7,7	-8,7
Çek Cumhuriyeti	5,6	-0,4
Slovenya	5,3	-8,5
Hollanda	5,1	-4,2
Türkiye	-0,5	2,0
Danimarka	-7,7	-1,7

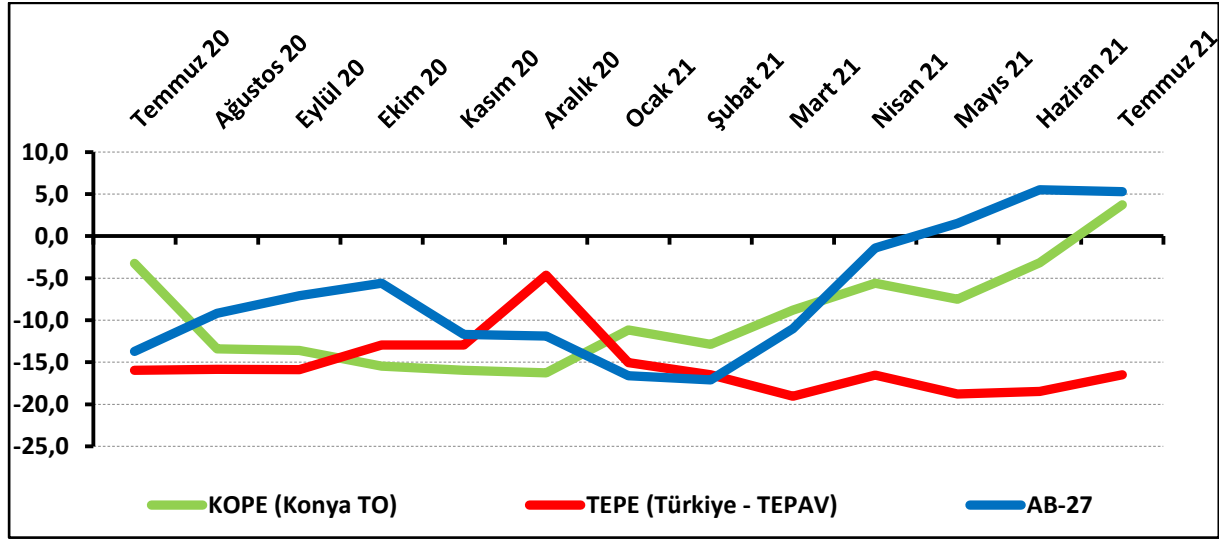
*Sıralama Temmuz 2020 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) iş birliğinde hazırlanan Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE), Temmuz 2021'de geçen yılın aynı dönemine göre 7,0 puan, bir önceki aya göre ise 6,9 puan artışla 3,7 puan değerini aldı. KOPE, Temmuz ayında Türkiye genelinden daha iyi, AB-27'den ise daha kötü performans sergiledi.

Şekil-7. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2020 – Temmuz 2021)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2019	-16,7	-17,6	-13,1	-15,1	-14,1	-8,5	-15,9	-9,4	-11,3	-17,6	-8,6	-5,7
2020	-4,9	-5,3	-21,7	-27,2	-8,4	-8,3	-3,3	-13,4	-13,6	-15,5	-15,9	-16,2
2021	-11,2	-12,9	-8,8	-5,6	-7,5	-3,2	3,7					